

INLEIDING

Dit document is een herziene versie van het beleidsplan van de Protestantse wijkgemeente Schiebroek. Dit document is tot stand gekomen na een aantal besprekingen in de kerkenraad en afzonderlijke commissies.

Dit document omvat een algemeen deel, met een beschrijving van de visie van de Protestantse wijkgemeente Schiebroek en plannen voor de komende jaren, welke van toepassing is op alle commissies. Aanvullend geven een aantal commissies nog hun specifieke opmerkingen.

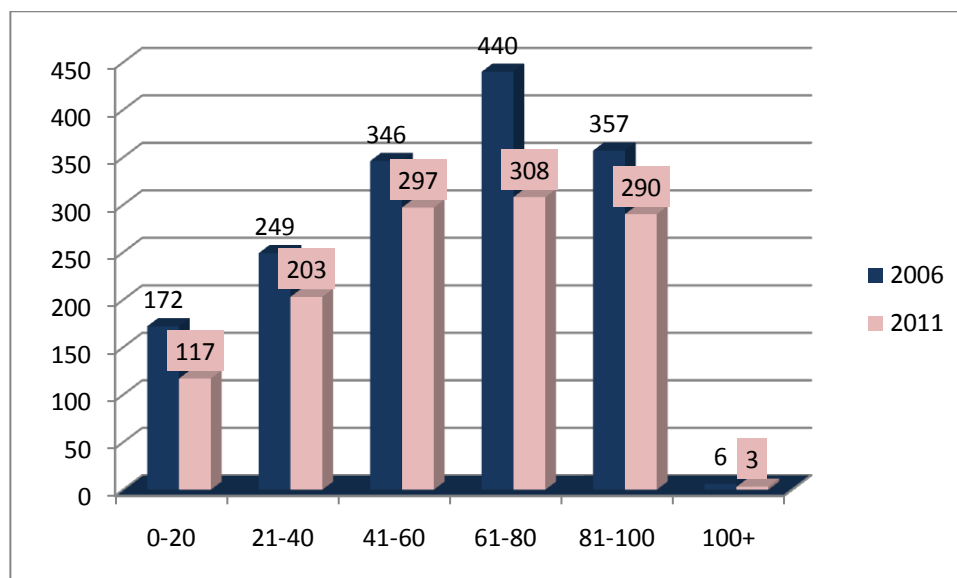
Dit beleidsplan is bedoeld als een werkstuk in ontwikkeling: geen stuk om in de la te leggen maar een beschrijving van doelen om mee aan de slag te gaan en te toetsen in de praktijk.

Dit document is vastgesteld in de kerkenraadvergadering van 28 maart 2011. Evaluatie van dit beleidsplan zal in de grote kerkenraadsvergadering jaarlijks plaatsvinden.

Beschrijving van de huidige situatie

De Protestantse wijkgemeente Schiebroek is een wijkgemeente binnen de Protestantse Gemeente Rotterdam-Noordrand te Rotterdam. De gemeente is een samenvoeging van de Gereformeerde Kerk en de hervormde gemeente in de wijk Schiebroek. Het kerkgebouw is de Goede Herderkerk, Kastanjeplein 28, 3053 CA Rotterdam.

De wijkgemeente heeft 3 predikanten waarvan één (100%) en één (70%) dienstverband heeft en één (15%) als bijstand in het pastoraat werkzaam is. De gemeente heeft 1218 actieve leden in 874 pastorale eenheden. Daarnaast zijn er ook nog 131 passieve leden. Hieronder een grafiek waarin de situatie t.o.v. 2006 geschetst is.

Er is een groot aantal ouderen in onze gemeente. Er is echter ook een instroom van jonge gezinnen. De sfeer is in deze kerkelijke gemeente goed. Er zijn veel vrijwilligers die zich met hart en ziel inzetten voor het kerkenwerk. Er zijn veel verschillende activiteiten.

Uitgangspunten voor dit beleidsplan

De Protestantse wijkgemeente Schiebroek gelooft in de trouw van God aan mensen en wil dit geloof in de samenleving vormgeven en wil daartoe een warme en gastvrije gemeenschap zijn.

Naar aanleiding van de bespreking van 'Handreikingen Missionair werk' (werkgroep Utrecht) zijn in de kerkenraad missionaire modellen besproken. Daaruit zijn twee belangrijke profielen/gemeente modellen herkend en belangrijk gevonden: de gastvrije gemeente en de bezielende gemeente. 'Bezielend' heeft in dit model de betekenis van geloofsverdieping. Deze modellen liggen als fundament onder dit beleidsplan van de kerkenraad. Verder werd grote waarde gehecht aan jeugd en jongerenwerk.

In grote lijnen zijn de doelen de komende jaren:

- Binnen de gemeente elkaar te leren kennen, als basis voor onderlinge acceptatie en vertrouwen wat bijdraagt om op pastorale en inhoudelijke geloofsthema's met elkaar in gesprek te komen.
- Bekendheid van de protestante wijkgemeente en het gemeentewerk (gespreksgroepen, jeugdwerk, diaconaat) en in brede kring op (geografisch) wijkniveau.
- Integratie van jongeren en ouderen en contact tussen de verschillende leeftijdsgroepen.

KERKENRAAD

De leden van wijkkerkenraad zijn verantwoordelijk voor het beleid binnen de Protestantse wijkgemeente Schiebroek. De kerkenraad wordt gevormd door ouderlingen, ouderlingen-kerkrentmeester, diakenen en predikanten.

Het huidige bestuurlijke model is mengvorm van de bestuursvormen van de Gereformeerde Kerk en van de hervormde gemeente waaruit deze protestantse wijkgemeente is voortgekomen.

De kerkenraad vergadert ongeveer 5 maal per jaar. Een groot deel van de vergadering wordt besteed aan een inhoudelijk thema. De afhandeling van de meer dagelijkse gang van zaken is gedelegeerd naar de kleine kerkenraad welke 8-10 maal per jaar vergadert.

Het werk op de verschillende deeltherreinen van de gemeente wordt uitgevoerd door commissies, onder aansturing en verantwoording van de kerkenraad. De commissies hebben een hoge mate van zelfstandigheid in de uitvoering van taken binnen hun werkgebied. De kerkenraad biedt de beleidskaders en de (financiële) middelen aan. De commissies informeren regelmatig de kerkenraad over de voortgang en besteding van middelen. Vrijwel altijd heeft iedere commissie één of meerdere kerkenraadsleden als deelnemer, waardoor de communicatiekanalen tussen de kerkenraad en de commissies vrij kort kunnen zijn.

De commissies zijn: Wijkraad Kerkrentmeesters, Diaconie, Commissie Jeugd- en Jongerenwerk (CJW), Pastoraat, Eredienst en Liturgie, Ontmoeten en Bezinnen.

De kerkenraad wordt geconfronteerd met het steeds moeizamer vullen van vacatures van ambtsdragers. Mensen zijn meer bereid om zich in te zetten voor kortdurende projecten ipv zich te binden aan een ambtsperiode van 4 jaar met de daarbij horende verantwoordelijkheden.

Beleidsvoornemens Kerkenraad

Vanuit de missionaire modellen 'gastvrije gemeente' en 'bezielende gemeente' richt de Kerkenraad zich de komende jaren op:

- Stimuleren van ontmoetingsmomenten tussen gemeenteleden.
- Stimuleren van vernieuwende activiteiten om een open gemeenschap van creatieve ouderen en jongeren te creëren. bv. zomermaaltijden, oogstdienst, groothuisbezoeken van jong tot oud, zip your lip.

- Communicatie en verantwoording naar de gemeente en naar buiten de gemeente wordt een belangrijk aandachtsgebied voor de komende jaren. Onderzoek zal worden gedaan op welke punten verbetering in de communicatie gewenst is en welke (nieuwe) vormen van communicatie daar het beste op toegepast kunnen worden. Ook zal er op gelet moeten blijven worden dat de kerkenraad herkenbaar en toegankelijk is voor de gemeenteleden en op een voldoende manier reageert op signalen vanuit de gemeente.
- Vrijwilligers en ambtsdragers zal zo nodig begeleiding worden aangeboden in de toerusting voor hun werkzaamheden. Opties zijn o.a. consistorievergaderingen indien behoefte hiervoor, en het Noordrandbreed cursussen aanbieden aan nieuwe ambtsdragers
- Naast de primaire taakgebieden gericht op pastoraat, toerustingswerk, kerkdiensten en catechese zullen de predikanten worden ingezet op gebieden waar zij in het bijzonder goed in zijn. Jaarlijks doen de predikanten verslag van hun werkzaamheden over de afgelopen 12 maanden en dat wordt in de kerkenraad besproken. Aan de hand daarvan kunnen prioriteiten in aandacht en tijdsbesteding voor bepaalde activiteiten worden bijgesteld voor de komende periode.
- Het meer naar buiten profileren/ledenwerving

Praktische uitvoering:

- In het kader van regelmatige communicatie en afstemming met de gemeente zal er minstens één gemeenteavond per jaar zijn, of
- Groothuisbezoek avond 1x per jaar om inhoudelijke thema's aan de orde te stellen.
- Communicatievormen binnen de gemeente: Onderweg, maandelijks kerkblad,
- Zondagsbrief met actuele informatie over de dienst voor gemeenteleden en voor gasten in de dienst
- Toegankelijkheid van de dienst middels kerkteléfono of audioserver (beschermd met wachtwoord)
- Website toegankelijk voor gemeenteleden en daarbuiten. Ter waarborgen van privacy zijn er een aantal beperkingen van de website. Elke commissie heeft een pagina. Er is ruimte voor verslagen/foto's bijzondere kerkdiensten. Er is ook een besloten gedeelte voor o.a. agenda en notulen vergaderingen/bijeenkomsten. De informatie verstrekking op de website en het up to date houden hiervan is taak van de (commissies binnen) de kerkenraad.
- Participatie aan "Nacht der Kerken" en Maatschappelijke stage

PASTORAAT

Een wezenlijk onderdeel van het zijn van een kerkelijke gemeenschap is pastoraat. Pastoraat is, kort en kernachtig gezegd, omzien naar elkaar. Je kunt het ook omdraaien: omzien naar elkaar is pastoraat. Het geloof in Gods trouw aan mensen geven we handen en voeten door om te zien naar elkaar. Pastoraat is niet zozeer een taak van een deel van de gemeente, maar een eigenschap en opdracht van de hele gemeente.

Onze gemeente wordt geconfronteerd met een verminderde beschikbaarheid van inzet van de predikanten, waardoor pastoraat dreigt te versmallen tot crisis-pastoraat. Aan de andere kant zijn er ca. 10 vrijwilligers die pastoraat ondersteunen met bezoekwerk.

Beleidsvoornemens Pastoraat

Zoeken naar een oplossing tot zo goed mogelijk pastoraat met de beperkte beschikbaarheid van predikanten; er kan o.a. gedacht worden aan professionele versterking of uitbreiden van capaciteiten van vrijwilligers.

De kerkenraad bevordert het geloofsgesprek tussen gemeenteleden onderling om zo het omzien naar elkaar nog meer diepgang te geven.

Praktische uitvoering

Pastoraal meldpunt

Alle kerkenraadsleden hebben als taak te signaleren wie buiten de vaste circuits van omzien naar elkaar dreigen te vallen en wie door omstandigheden extra pastoraat nodig hebben

DIACONAAT

De taak van de diaconie kan op verschillende manieren worden omschreven.

Omschrijvingen die onder andere van toepassing zijn: 'de gemeente toerusten tot dienstbetoon' en 'helper zijn voor wie geen helper heeft'. De inspiratie voor diaconaat wordt gevonden in het geloof en van daaruit de wens om als gemeente bij te kunnen dragen aan een meer rechtvaardige samenleving en aan het welzijn van individuele mensen.

Vanuit deze omschrijving blijkt dat de diaconie verschillende taken heeft: ondersteunende taken binnen de gemeente, taken rondom en binnen de vieringen, taken gericht op gemeenteleden en taken naar buiten gericht (ook buiten de kring van de gemeenteleden) zoals een bijdrage leveren aan diensten in zorgcentra in Schiebroek.

Vanuit de traditie heeft de diaconie een belangrijke rol in het verlenen van hulp bij armoede. Door een veranderende rol van de overheid is dat al enige tijd meer op de achtergrond geraakt. Door toenemende ongelijke verdeling van welvaart, en de te verwachten effecten van nieuw overheidsbeleid t.a.v. de zwakkeren in de samenleving, zowel binnen als buiten Nederland, neemt dit aspect de komende jaren in aandacht en belang waarschijnlijk weer toe. Vanuit de traditie had de diaconie in haar hulpverlening een vrij zelfstandige positie. Dat is verschoven door meer activiteiten in samenwerking te doen met andere kerkelijke en maatschappelijke organisaties die ook de gespecialiseerde hulp kunnen bieden, waartoe de diaconie niet is toegerust.

Hieronder wordt een aantal beleidsvoornemens genoemd voor de diaconie voor de periode 2011 – 2014. De diaconie heeft een aantal liturgische taken (zoals de avondmaalsviering en collectes) en ondersteunende taken (zoals kerktelefoon) die zullen worden voortgezet en die niet specifiek als beleidsvoornemens hieronder zullen worden genoemd.

Beleidsvoornemens Diaconaat

Door de leeftijdsopbouw van de gemeente is er vanuit de diaconie veel aandacht voor activiteiten gericht op de oudere gemeenteleden (busreis in de zomer, adventviering). De diaconie wil deze en soortgelijke activiteiten blijven stimuleren en realiseren. Daarnaast zal de diaconie blijven proberen om gemeenteleden bij elkaar te brengen d.m.v. vervoer op zondag naar de dienst en in activiteiten als de zomermaaltijden en de Oogstdienst.

In de afgelopen jaren is er door een jeugddiaken specifieke aandacht gegeven aan het betrekken van jongeren bij activiteiten van de kerk. Resultaat hiervan is onder ander de zeer goed lopende Zip your lip actie en de actie Schoenendoos.

- De diaconie wil in de komende jaren de jongere gemeenteleden blijven betrekken bij diaconale werkzaamheden zoals bv. oppas, avondmaal, jeugdkerk, of projecten die aansluiten op hun interesses en mogelijkheden. Om dit mogelijk te maken zullen ook mogelijke samenwerkingsverbanden binnen de Noordrand met kerkelijke buurtgemeenten worden onderzocht, evenals samenwerking met andere kerken zoals bijv. de RK.
- In de wijk Schiebroek leven we aan de buitenrand van Rotterdam. In sommige opzichten kent de wijk problematiek die typerend is voor de grote stad, maar over het algemeen minder heftig dan in de binnenstad. De diaconie zal zich blijven richten op mensen en organisaties buiten onze gemeente, die wel hulp, aandacht en soms ook financiën nodig hebben, zoals het Uitzetcentrum, Timon en de Eritrese gemeenschap die in Schiebroek één van haar kerken heeft.

- In de dienstbaarheid aan de samenleving buiten Nederland wil de diaconie de gemeente stimuleren bijdragen te leveren via het werelddiaconaat door informatie te bieden over projecten en door specifieke bestemmingscollecten, maar ook door de jaarlijkse Paasgroet aan gevangenen in het buitenland.
- De diaconie wil de komende jaren een aantal projecten selecteren, samen met de gemeente, en dit steunen en waar dat mogelijk is door middel van persoonlijke banden een meer directe relatie tussen de gemeente en deze projecten mogelijk maken. De diaconie wil ook hierbij de jongeren binnen de gemeente betrekken.
- Het kunnen bieden van materiële ondersteuning aan gemeenteleden in knelsituaties is een rol die de diaconie ook in de toekomst wil blijven vervullen. Bij de trend van teruglopende inkomsten zal de diaconie regelmatig de aandacht van de gemeente vragen voor bijzondere projecten om daarmee een hogere collecteopbrengst te verkrijgen.

JEUGDWERK

In de aanloop tot de samenvoeging tot één protestantse wijkgemeente heeft het jeugdwerk al vroeg een grote aandacht gekregen in de samenwerking. Dat heeft onder andere geresulteerd in gezamenlijke catechese, zomerkampwerk, kinderkerk en jeugdkerk. Voor de jeugd is daarmee het proces van samenvoeging feitelijk al lang geleden gestart.

In het jeugdwerk worden de volgende leeftijdsgroepen onderscheiden:

0 – 4 jaar, 4 - 6 jaar, 6 - 12 jaar, 13 -16 jaar en 17 - 20 jaar en jongeren ouder dan 20 jaar.

De Commissie Jeugdwerk (CJW) regelt en coördineert onder leiding van één van de predikanten het jeugdwerk. De commissie bestaat uit een vertegenwoordiger van iedere werkvorm, een predikant, de jeugdouders en de jeugddiaken.

Onderstaande beleidsvoornemens worden 1x per jaar doorgenomen om te kijken of we op de goede weg zijn. Per jaar wordt 1 punt gekozen, om extra aandacht aan te schenken.

Beleidsvoornemens Jeugdwerk

- Voor alle leeftijdsgroepen passende werkvormen aanbieden waarmee er continuïteit en doorstroom tussen de verschillende leeftijdsgroepen wordt bereikt.
- Betrokkenheid van de jeugd bij de eredienst vergroten. De jeugd in hun belevingswereld aanspreken waardoor ze zich verder bevestigd weten in hun geloof.
- Vertrouwd raken met geloof en geloofsuitingen in gesprek met leeftijdsgenoten. De catechese vormt hierin een belangrijke basis en wordt aangevuld met avondmaalscatechese en een avond voor ouders van catechisanten (beide eenmaal per twee jaar)
- Het stimuleren van activiteiten waarin zowel de jeugd en de ouderen betrokken zijn om kennis te nemen van elkaars belevingswereld. Ouderen dragen door hun levens- en geloofservaring bij aan de ontwikkeling van onze jeugd.
- Ontwikkelen jongerendiaconaat om jongeren te laten deelnemen aan diaconaat of te laten kennismaken met diaconaat om de horizon te verbreden en te ontdekken dat geloven aan praktisch kan zijn.
- Ontmoetingsplek en onderlinge betrokkenheid stimuleren voor 18-plussers om samen met elkaar de overgang naar volwassenheid te verkennen. Hiervoor past de 18+ catechese. Een andere vorm die hierbij past is bij voorbeeld een eetgroep eenmaal per maand op zondag.

ONTMOETEN EN BEZINNEN

Vanuit de twee belangrijke profielen (de gastvrije en bezielende gemeente) wordt getracht de komende jaren de werkgroep ontmoeten & bezinnen vorm te geven.

Vanuit het model 'De gastvrije gemeente' zouden activiteiten zich vooral moeten richten op 'ontmoeten'; het model 'Bezielende gemeente' past meer bij (verdiepende) gesprekskringen. Het is logisch dat de kringen vaak elementen van beide modellen in zich hebben. Ontmoetingsactiviteiten zoals een eetgroep ('samen aan tafel' en 'LEV-groep') leiden behalve ontmoeting ook tot verdieping en bezieling. Gesprekskringen hebben ook een belangrijke ontmoetingsfunctie voor leeftijdsgenoten.

Bij het vormen van het beleidsplan voor de komende jaren nemen we een aantal zaken in ogenschouw.

Er is momenteel een verminderde beschikbaarheid van inzet van de predikanten bij activiteiten.

Er zijn een aantal al lang bestaande kringen, die goed draaien; hierbij lijkt de leiding door een van de predikanten essentieel.

Vanuit de gemeente komt frequent de vraag om 'iets' te organiseren gericht op een bepaald onderwerp. Echter in de afgelopen jaren is een aantal initiatieven weer vervallen wegens onvoldoende toeloop.

Beleidsvoornemens Ontmoeten en Bezinnen

- Verder uitbouwen van 'Kerkplein-bijeenkomsten' die als eenmalige activiteit, maar ook in cyclus te bezoeken is, met laagdrempelig karakter, over wisselende thema's met wat gemeenteleden bezighoudt, gedragen door experts binnen en in mindere frequentie buiten onze gemeente.
- Aanbieden van oecumenische gesprekskringen, tot interactie/ontmoeting van geloofsgenoten uit andere gemeentes in de regio.
- Verspreiden van informatie over de bestaande kringen/activiteiten.
- Ondersteunen in organiseren van groothuisbezoek, ter verdieping van geloofsbeleving en het delen van elkaars ervaringen van geloofsbeleving.

WIJKRAAD KERKRENTMEESTERS

De wijkkerkrentmeesters beheren, zoals dat heet, de stoffelijke goederen van de wijk. Dit beheer wordt voor heel de Protestantse Gemeente Rotterdam-Noordrand gecoördineerd door het college van kerkrentmeesters. Het college van kerkrentmeesters heeft ook de eindverantwoordelijkheid over het beheer.

De wijkkerkrentmeesters beheren de Goede Herderkerk, twee pastorieën en één kosterwoning. De Goede Herderkerk is door zijn omvang en ligging een kerk die jaarlijks het nodige onderhoud vergt en dus ook continu aandacht vraagt van de wijkkerkrentmeesters.

Tegenover de kosten voor predikanten, koster, organist, activiteiten en onderhoud staan inkomsten uit de Aktie Kerkbalans, verhuur, collecten en giften.

Ondanks de afnemende ledentallen is het de laatste jaren redelijk gelukt om de inkomsten uit de Aktie Kerkbalans op peil te houden. In 2010 lijkt er nu toch een kleine afname in deze inkomstenbron. Uit de statistieken blijkt dat het in onze wijk minder dan in andere wijken van Rotterdam-Noordrand is gelukt om de bestaande gevers door de jaren heen meer te laten geven.

In de gemeente is 40% van de mensen boven de 18 jaar ook boven de 75 jaar, terwijl dit voor de burgerlijke gemeente Hillegersberg-Schiebroek 15% is.

Dit hoge percentage wordt voor een deel verklaard door de diverse tehuizen in de wijk, waardoor mensen pas op oudere leeftijd in de wijk komen wonen, maar er is ook duidelijk sprake van vergrijzing. Het is dus realistisch te verwachten dat het aantal gemeenteleden in de toekomst verder zal afnemen.

Onderstaande grafiek laat zien dat met betrekking tot de bijdrage per lid Schiebroek in alle leeftijdscategorieën achterblijft, behalve bij de jongste (het aantal bijdragers tussen de 18-24 is klein, dus het kan hier één wat grotere geveer betreffen). De leeftijdscategorie tussen 35-44 jaar blijft relatief veel achter. De inkomsten uit verhuur zijn de laatste jaren behoorlijk verhoogd en zijn nu bijna even groot als de inkomsten uit kerkbalans (begroot in 2010 respectievelijk € 125.000 en € 130.000).

De grootste huurder, de bibliotheek, is echter van plan om het huurcontract per 1 januari 2013 op te zeggen.

Door verkoop van gebouwen en het krijgen van legaten heeft de wijk de beschikking over een behoorlijk wijkvermogen.

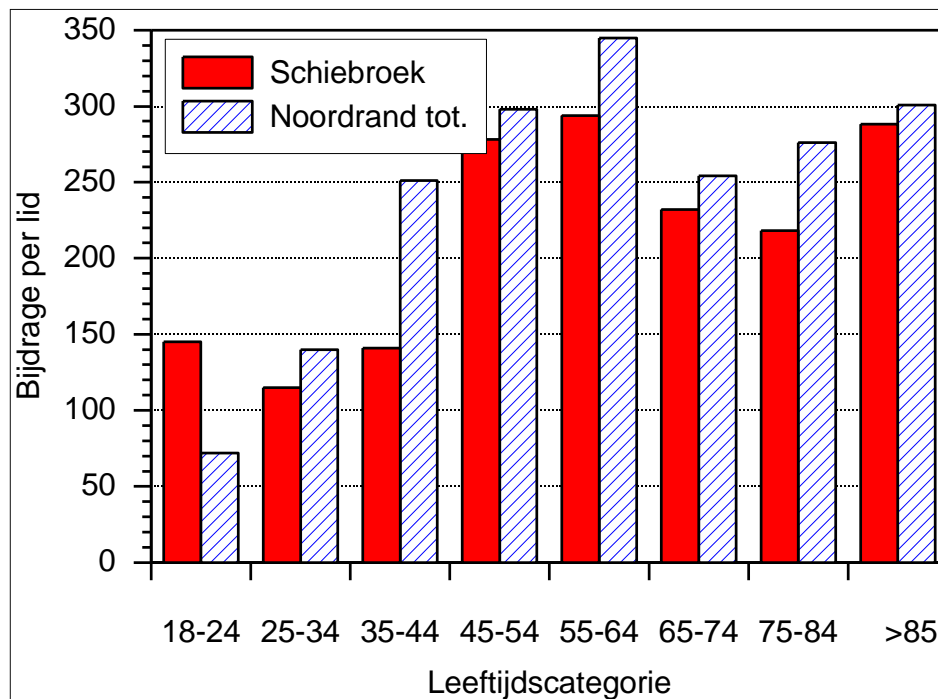
Beleidsvoornemens wijkraad kerkrentmeesters

De verhuur aan de bibliotheek is momenteel 30% van de totale huurinkomsten. In overleg met het college wordt onderzocht of een vervangende huurder te vinden is. Totdat een vervangende huurder is gevonden, worden de onderhoudskosten beperkt tot het hoogst noodzakelijke.

Er dient actief te worden ingespeeld op de terugloop van gemeenteleden en bijdragen. Met betrekking tot de Actie Kerkbalans wordt onderzocht waarom andere wijken meer succesvol 'verdieping' bereiken dan wij ('verdieping' staat in Kerkbalans jargon voor het streven dat bestaande gevers meer geven).

Hoewel de wijk, terecht, een actieve wijk wil zijn, lijkt er niet aan te ontkomen om in de toekomst het aantal professionele werkers binnen de wijk te verminderen.

Gemiddelde bijdrage per lid voor verschillende leeftijdscategorieën in Schiebroek vergeleken met Noordrand totaal.

EREDIENST & LITURGIE.

De commissie eredienst en liturgie is ingesteld door de kerkenraad. De commissie heeft tot taak de bezinning op de eredienst als hart van het gemeente-zijn gaande te houden, en heeft verantwoordelijkheid voor een aantal organisatorische aspecten rond de eredienst.

Uitgangspunten:

Vanuit de profielen van een gastvrije en bezielende gemeente worden er twee accenten gelegd in de erediensten als momenten waarop het hart van het gemeente-zijn klopt: aan de ene kant zijn de diensten voor iedereen toegankelijk en herkenbaar mede door een vaste grondstructuur, aan de andere kant vinden we kwaliteit belangrijk van liturgie, uitleg en kerkmuziek.

De gemeente is geen object maar subject van de eredienst, dat wil zeggen dat de actieve inbreng van jongere en oudere gemeenteleden wezenlijk voor de eredienst is en er dus ook een open avondmaalsviering is.

Praktisch betekent dit dat de commissie E&L zich inzet voor:

- Een goede grondstructuur van de erediensten
- Het stimuleren van de inbreng van gemeenteleden
- Diensten voor jong en oud juist op de hoogtijdagen van het kerkelijk jaar
- een aantal diensten per jaar voor een bredere doelgroep dan alleen gemeenteleden, zoals de scholendienst, de kerstnachtdienst, de Oecumenische viering.
- De kwaliteit van de muziek in de liturgie o.a. via een professionele cantor-organist, een cantorij en een jongerencantorij

Beleidsvoornemens Commissie Eredienst & Liturgie

- het behouden van de cantorij (en eventueel het starten van een kindercantorij)
- het betrekken van meer gemeenteleden bij de eredienst d.m.v. voorbereiding of deelname aan lezing, gebed en (gelegenheids)cantorij.
- het houden van andersoortige erediensten, bijvoorbeeld Taizé-vieringen.